

Quod quidem circa prioris generis iudicia certitudinem menti nostrae metaphysicam, circa posterioris vero physicam parit.

37. *Non semper mens nostra criteria veritatis realis, tam intrinseca, quam extrinseca, integra, sed ex parte duntaxat quandoque cognoscit: In casu ejusmodi veritas ipsi certa non est, sed probabilis tantum; & quidem eo probabilior, quo plures rationes veritatis insufficientes, aut criteria partialia cognoverit, vel minus probabilis; quo pauciores rationes veritatis insufficientes, aut criteria partialia cognoverit. Quando autem aequae tot & graves insufficientes rationes tam pro rei veritate, quam falsitate habuerit mens nostra, & inde ad sensum suum suspendat, dubia ipsi est veritas.*

EX LOGICA PRACTICA.

1. *Omnis cognitio veri, quam sola attentione & reflexione supra nostras perceptiones sine ullo ratiocinio obtineamus, dicitur experientia. est igitur singularium duntaxat cognitio; & hanc ob causam, qui ad experientiam provocat, casum adferre singularem tenetur.*
2. *Quid sint Phenomena, observatio, experimentum, experientia stabilis, vitium subreptionis in experiundo, notum a posteriori, aut priori, adsignabit Defendens.*
3. *Quidquid cognoscimus; vel a priori, vel a posteriori cognoscimus.*

4. *Modus universim veritatem a posteriore inveniendi, et resolutione sequentium problematum patescit:*

I. *Quomodo formantur judicia affirmativa immediata a posteriore?*

II. *Quomodo negativa?*

III. *Quomodo invenitur a posteriore, an predicatum judicii intuitivi a posteriore jam inventi sit modus, an attributum vel nota essentialis?*

IV. *Quomodo formantur notiones universales distinctae a posteriore?*

V. *Quomodo efficitur a posteriore, ne notio inventa & pro definitione adsumenda sit suo definito latior, aut angustior, aut abundans?*

VI. *Quomodo per experientiam formatur definitio generica, etiam quum definitum adhuc incognitum est?*

VII. *Quomodo determinatur per experientiam, quae sit alicujus mutationis causa: aut si plures fuerint causae, quis sit cujuslibet influxus?*

VIII. *Quomodo Propositio particularis per experientiam redditur universalis?*

5. *Modus veritatem inveniendi a priore sequentium problematum solutione patescit.*

I. *Quomodo data una vel pluribus notionibus specierum invenitur notio generis?*

II. *Quomodo data definitione generis invenitur definitio specierum, & divisionum legitimarum?*

III. *Quomodo data definitione unius speciei inveniri potest & definitio alterius speciei sub eodem genere contentae?*

IV. *Quo-*

- IV. *Quomodo per experientiam probatur notionum arbitria determinatione inventarum veritas?*
- V. *Quomodo data definitione nominali vera inveniuntur axiomata?*
- VI. *Quomodo ex definitione data inveniuntur novæ propositiones per demonstrationem Syntheticam?*
- VII. *Quomodo dato theoremate ejus invenitur demonstratio analytica.*
- VIII. *Quomodo data propositio apogogice demonstratur?*
- IX. *Quomodo data notione imaginaria invenitur realis?*
6. *Quæ sint methodi Scientificæ, alios convincendi, thesibus defendendi, disputandi, libros legendi & interpretandi leges, assignabit Defendens.*

POSITIONES METAPHYSICAE EX ONTOLOGIA.

1. **E**ntis in genere, mundi universe sumpti, atque spirituum scientia Metaphysicam, uti hodie pertractatur, absolvit.
2. *Partes hæc omnes tum illius evincunt utilitatem, tum ad altiores scientias necessitatem: ridendi propterea sunt miserabiles illi declamatores, qui rotabile suam in scientiam hanc, data aut adtracta etiam vi occasione, involvuntur; ac vel maxime suam in hodierna metaphysica ignorantiam patefaciunt, quum eam impugnare volunt.*